

Αθανασία Ζωγράφου

**Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής
Φιλολογίας**

Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Τόπος & ημ/νία γέννησης: Θεσσαλονίκη,
18.01.1967

Τηλέφωνο: 26510.95177

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: <azografu@cc.uoi.gr>
<aglauros@gmail.com>

α. Σπουδές και τίτλοι

Γεννήθηκα στη Θεσσαλονίκη το 1967. Το 1984 αποφοίτησα από το 18ο Λύκειο Θεσσαλονίκης (« άριστα » 19,6/20) και έγινα δεκτή, ύστερα από γενικές εισαγωγικές εξετάσεις, στο τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Η ειδίκευσή μου, σύμφωνα με τα μαθήματα που παρακολούθησα κατά τα τέσσερα τελευταία εξάμηνα, είναι αυτή του Κλασικού Τομέα. Πήρα το πτυχίο μου το 1989 (« λίαν καλώς » 7,95/10).

Το 1990 έγινα δεκτή για μεταπτυχιακές σπουδές στην *École Pratique des Hautes Études* υπό τη διεύθυνση των καθηγητών Marcel Detienne και Στέλλας Γεωργούδη. Αντικείμενο των ερευνών μου κατά το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 ήταν το θέμα της σκηνοθετικής παρουσίας των θεών στο θέατρο του Ευριπίδη, στο οποίο εξετάστηκα προφορικά. Συμμετείχα επίσης στο σεμινάριο του καθηγητή Pierre Vidal-Naquet με τη γραπτή εργασία: « Το δάσος των Ευμενίδων στον *Οιδίποδα επί Κολωνῶ* » (βαθμολογία: 17/20).

Τον Οκτώβριο του 1992 κατέθεσα την πρωτεύουσα γραπτή εργασία μου με τίτλο *Artémis, Hécate, Sélènè : leurs liens de parenté dans la pensée grecque*, *Αρτεμις, Εκάτη, Σελήνη: οι δεσμοί συγγένειάς τους στην αρχαία ελληνική*

σκέψη (βαθμός 18/20). Το δίπλωμα Diplôme d'Etudes Approfondies (DEA) μου απονεμήθηκε στις 5.11.1992.

Τον Οκτώβριο του 1992 ξεκίνησα την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην École Pratique des Hautes Études με επιβλέπουσα την καθηγήτρια την Στέλλα Γεωργούδη. Στις 4.03.2000 υποστήριξα τη διατριβή με τίτλο *Passage à travers Hécate : portes, routes, carrefours et autres figures de l'entre-deux* (Πέρασμα δια μέσου της Εκάτης: Θύρες, οδοί, τρίοδοι και άλλες μορφές του ενδιάμεσου) και μου απονεμήθηκε ο τίτλος της διδάκτορος με τη διάκριση *très honorable* και τα ομόφωνα συγχαρητήρια της επιτροπής. Κατά την εκπόνηση της διατριβής μου υπήρξα υπότροφος του Ιδρύματος Λεβέντη (1993-1995).

Το 2000 καθώς και το 2013 μου απονεμήθηκε από το CNU (Conseil National des Universités), συλλογικό όργανο εκπροσώπησης όλων των Πανεπιστημίων της Γαλλίας, με τη διαδικασία κρίσης που ορίζει το γαλλικό Υπ. Παιδείας (Ministère d'Éducation Nationale), τίτλος επάρκειας προσόντων (Qualification CNU) για διεκδίκηση θέσεων διδάσκοντος-ερευνητού σε ακαδημαϊκά ιδρύματα (Maître de conférences) στον τομέα Langues et littératures anciennes (Section 8). Το 2000 μου απονεμήθηκε επίσης από το CNU τίτλος επάρκειας για διεκδίκηση θέσεων διδάσκοντος-ερευνητού σε ακαδημαϊκά ιδρύματα (Maître de conférences) στον τομέα Histoire, Civilisation, Archéologie et Art des Mondes Anciens et Médiévaux (Section 21).

β. Έρευνα και διδασκαλία σε ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού μέχρι το 2004

Κατά την περίοδο 1997-2003, υπήρξα υπεύθυνη για το συντονισμό ερευνητικής ομάδας στο πλαίσιο του προγράμματος: *Bibliographie thématique informatisée sur les lieux de culte des divinités grecques*, υπό τη

διεύθυνση της Στέλλας Γεωργούδη και του François de Polignac (EPHE & Centre Louis Gernet, Παρίσι).

Κατά την περίοδο 1998-1999 παρουσίασα σειρά μαθημάτων στο πλαίσιο του σεμιναρίου της καθηγήτριας Στέλλας Γεωργούδη με θέματα σχετικά με τη διδακτορική μου διατριβή: διάλεξη με θέμα « Ο Ερμής και τα σκυλιά: μοτίβα και παραδόσεις με αφορμή τον Ομηρικό Ύμνο στον Ερμή », σχολιασμό του πορτρέτου του Δεισιδαίμονα όπως παρουσιάζεται από τον Θεόφραστο (*Χαρακτήρες*, 16), ανάγνωση αποσπασμάτων του μιμογράφου Σώφρονα, κλπ.

Κατά την περίοδο 1999-2001, εργάστηκα σε θέση διδάσκοντος-ερευνητή ορισμένου χρόνου (**Attaché Temporaire d'Enseignement et de Recherche**, EPHE, Παρίσι). Οι αρμοδιότητές μου ήταν: (i) υποδοχή και πλαισίωση των νέων μεταπτυχιακών φοιτητών στα ερευνητικά κέντρα όπου καλούνταν να συμμετέχουν, (ii) διεύθυνση μεθοδολογικού σεμιναρίου για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα τα προβλήματα σχετικά με τον εντοπισμό, την ερμηνεία και την παρουσίαση των πηγών, (iii) σειρά μαθημάτων στο πλαίσιο του σεμιναρίου *Introduction aux sources pour l'étude de la religion grecque et romaine* υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας Renée Piétte, (iv) προετοιμασία και παρουσίαση δύο εργαστηρίων με θέμα τις επιστημονικές δημοσιεύσεις και τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα αντίστοιχα.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος, 2001-2002, κατείχα (μη ανανεώσιμη) θέση αναπληρωτή καθηγητή (**Maître d'Enseignement et de Recherche Suppléant**) στο πλαίσιο του Forum d'étude comparée des religions (FECOR, Université de Genève, Université de Lausanne) στη Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Γενεύης. Τα καθήκοντά μου περιελάμβαναν:

(i) τη διεύθυνση του σεμιναρίου « Introduction à la religion grecque ancienne ». Μερικά από τα επιμέρους θέματα που παρουσιάστηκαν ήταν: η προσευχή και οι ορφικοί ύμνοι, η ερωτική ποίηση και η μαγεία, ο

Ηρόδοτος και η Αίγυπτος, (ii) τη διεύθυνση γραπτών εργασιών των φοιτητών στο πλαίσιο σεμιναρίου συγκριτικής ιστορίας θρησκειών με θέμα την ετερότητα (πώς αντιλαμβανόμαστε τη θρησκεία των άλλων και τι συμβαίνει όταν έρχονται σε επαφή διαφορετικά συστήματα σκέψης), (iii) σειρά διαλέξεων με γενικό τίτλο *Αντικείμενα μνήμης στην αρχαία Ελλάδα*, γύρω από ερωτήματα όπως: ποια είναι τα ορατά ίχνη του μυθικού παρελθόντος στην αρχαία Ελλάδα, πώς λειτουργούν σε ένα αφηγηματικό πλαίσιο και πώς κατασκευάζεται γύρω από αυτά η συλλογική μνήμη.

γ. Συμμετοχές σε ερευνητικές ομάδες

1. Μέλος της ερευνητικής ομάδας *Religions et Sociétés de la Méditerranée ancienne*, EPHE (Παρίσι), 1997-2003.

2. Μέλος της ερευνητικής ομάδας *Pratiques des polythéismes*, EPHE (Παρίσι), 1997-2003.

3. Συμμετοχή στο σεμινάριο *Phantasia chez les grecs. Les représentations de l'image*, υπό την διεύθυνση των Françoise Frontisi-Ducroux, Jean-Louis Labarrière και François Lissarrague, Κέντρο Louis Gernet (Παρίσι) 1999-2001.

5. Συμμετοχή στις δραστηριότητες του 5^{ου} διεθνούς Spring School του Universität Erfurt, *La divination dans l'Antiquité (monde grec et empire romain)*, Erfurt (Γερμανία), 8-12.05.2004.

δ. Διδακτικό έργο στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (2004 έως σήμερα)

Από το 2004 έως σήμερα εργάζομαι στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (αρχικά ως Λέκτορας, από το ακ. έτος 2011/12 ως Επίκουρος και από τις 11.01.2016 ως Αναπληρώτρια καθηγήτρια). Τα αντικείμενα που έχω διδάξει μέχρι τώρα ανήκουν τόσο στο χώρο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας όσο και στον ευρύτερο χώρο της αρχαιογνωσίας και ανθρωπολογίας της αρχαίας Ελλάδος:

1. **Ελληνιστική ποίηση** (ακ. ετ. 2003-2004): στόχος του μαθήματος υπήρξε: (α) η περιγραφή μιας ελληνιστικής ποιητικής: η μελέτη της σχέσης του παρελθόντος με το παρόν, της προφορικής παράδοσης με το βιβλίο, της λογιότητας με την έμπνευση (ανθολόγιο κειμένων από τα *Αργοναυτικά* του Απολλώνιου Ρόδιου, τα *Ειδύλλια* του Θεόκριτου, τα *Αίτια* του Καλλίμαχου και την *Παλατινή Ανθολογία*), (β) η μελέτη της διαμόρφωσης του ύμνου ως λογοτεχνικού είδους, με έμφαση στους "μιμητικούς" ύμνους του Καλλίμαχου.

2. **Αρχαία ελληνική γλώσσα I** (από το ακ. ετ. 2004-2005 έως 2008-2009): θεωρία και ασκήσεις συντακτικού με σκοπό την κατανόηση των αρχαίων κειμένων, τεχνική και προβλήματα της μετάφρασης.

3. **Αριστοφάνους Βάτραχοι** (από το ακ. ετ. 2004-2005 και εξής έως σήμερα): ιστορία της κωμωδίας, γλωσσική ανάλυση και ερμηνευτική προσέγγιση με βάση δύο κυρίως άξονες, (i) τελετουργία και μύθος στην κωμωδία, (ii) λογοτεχνική κριτική και παρωδία στην αρχαιότητα. Παράλληλα εξετάζονται οι κωμικές τεχνικές στον Αριστοφάνη, η δομή των σωζόμενων έργων και το θέμα της αριστιφανικής ουτοπίας.

4. **Μυθολογία** (κατά την περ. 2004-2006 καθώς και από το ακ. έτος 2009-2010): (i) προσπάθειες ορισμού του μύθου, σημασία και εξέλιξη του αρχαιοελληνικού όρου, μετάδοση και περιεχόμενο των μύθων, σχέσεις μύθου και τελετουργίας, μύθου και πόλης, μύθου και μυθογραφίας, (ii) επισκόπηση των κυριότερων προσεγγίσεων του μύθου από την αρχαιότητα έως σήμερα. Διδασκαλία βασισμένη σε ανθολόγιο κειμένων από την αρχαία ελληνική γραμματεία.

5. **Αρχαία ελληνική θρησκεία** (από το ακ. ετ. 2003-2004 έως σήμερα): εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εκφάνσεις της αρχαίας ελληνικής θρησκείας με έμφαση στα χαρακτηριστικά που συνιστούν τις ιδιαιτερότητες του αρχαίου ελληνικού πολυθεϊστικού συστήματος κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή – σχέση θρησκείας και πολιτικής, τοπικός

χαρακτήρας, σύστημα επικλήσεων και τρόποι συσχέτισης των θεϊκών δυνάμεων – και το λεξιλόγιο που αναφέρεται σ'αυτά. Εξέταση θεματικών ενοτήτων (θεοί και ήρωες, θυσία και προσφορά, μορφές απεικόνισης κλπ.) μέσα από ανθολόγιο κειμένων από την αρχαία ελληνική γραμματεία.

6. **Ησιόδου Θεογονία** (κατά την περ. 2006-2012): εισαγωγή στη θεογονική ποίηση γενικά και γλωσσική επεξεργασία και ερμηνεία της *Θεογονίας* με βάση κυρίως τα παρακάτω θέματα: πρόσωπο και προσωπείο του ποιητή, ετυμολογία και λεκτικό παιχνίδι, γενεαλογία και καταλογόμορφη ποίηση, το μοτίβο της συνάντησης με τις Μούσες και ο ρόλος των γυναικείων μορφών στο μύθο της διαδοχής.

7. **Ομήρου Ιλιάδα** (από το ακ. ετ. 2012-2013 έως σήμερα): εισαγωγή στη αρχαϊκή επική ποίηση και στον Όμηρο, εξοικείωση με τους βασικούς όρους της αφηγηματολογικής προσέγγισης, ανάλυση της δομής και του περιεχομένου της *Ιλιάδας*. Διδασκαλία της Σ και Ω ραψωδίας (γλωσσική επεξεργασία και ερμηνεία με κεντρικούς άξονες τις αφηγηματολογικές τεχνικές της «έκφρασης», τα χαρακτηριστικά των θρήνων και των γόνων, το θέμα της ικεσίας και της νυκτοπορείας του Πριάμου).

8. **Σοφοκλή, Οιδίπους επί Κολωνώ** (ακ. ετ. 2014-2015): εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στο έργο του Σοφοκλή. Τοποθέτηση του έργου στα ευρύτερα μυθολογικά συμφραζόμενα καθώς και στο ιστορικό πλαίσιο στον οποίο ανήκει. Γλωσσική επεξεργασία και ερμηνεία με βάση : (i) τη μελέτη του σκηνικού, δραματικού και ιστορικού χώρου, (ii) τη σύγκριση με τα άλλα δύο θηβαϊκά έργα του Σοφοκλή και (iii) το θέμα της ικεσίας και του αφηρωϊσμού.

9. **Μεταπτυχιακό Σεμινάριο: Λογοτεχνία και Τελετουργία**

Αντικείμενο του σεμιναρίου αποτελεί η διερεύνηση της πολυεπίπεδης σχέσης μεταξύ της ποίησης στην αρχαία Ελλάδα και του κόσμου των θεών και των ηρώων, με σκοπό τόσο την εμπάθυνση σε λογοτεχνικά είδη και συγκεκριμένα αρχαία κείμενα από την αρχαϊκή έως

τη ρωμαϊκή εποχή, όσο και την εξερεύνηση ενός μεγάλου αριθμού τελετουργικών στοιχείων και θρησκευτικών εκδηλώσεων τοπικού ή πανελλήνιου χαρακτήρα.

10. Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία (Ενότητα Θρησκεία/Μυθολογία)

ζ. Συμμετοχές σε επιτροπές και συλλόγους

Επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

Μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού *Mètis – Revue d’anthropologie du monde grec ancien. Philologie-Histoire-Archéologie* 2006-σήμερα.

Οργανωτικές επιτροπές συνεδρίων

-Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου *Ξαναδιαβάζοντας τον Claude Lévi-Strauss. Μια συνάντηση φιλολογίας και ανθρωπολογίας*, 20-21 Απριλίου 2010, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

-Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του 15^{ου} διεθνούς συνεδρίου του Διεθνούς Κέντρου Σπουδών για την Αρχαία Ελληνική Θρησκεία, CIERGA, *Ο φυτικός κόσμος στις αναπαραστάσεις και πρακτικές των αρχαίων Ελλήνων – Le monde végétal dans les représentations et les pratiques des anciens Grecs*, 1-4 Οκτωβρίου 2015, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εξεταστικές και συμβουλευτικές επιτροπές διατριβών

-Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διατριβής του Π. Αθανασόπουλου, *Ιππολύτου Ρώμης, 'Περί του Αντιχρίστου'*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 2005.

-Μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής της διδακτορικής διατριβής του Χ. Ε. Αυγερινού, *Ο Άρατος στους συγχρόνους και τους μεταγενεστέρους του*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 2006.

-Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διατριβής της Λ. Σ. Ευράφη, *Ο όρκος στην ομηρική ποίηση*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 2006.

-Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Φ. Φωτιάδη, *Θρησκευτικοί όροι κοινοί στα μυκηναϊκά κείμενα και τα ομηρικά έπη*, Τμήμα Φιλολογίας, 2010.

-Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διατριβής της Π. Φλαούνα, *Το όνειρο στο αρχαίο ελληνικό μυθιστόρημα*, 2012.

Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή Ε. Βλάχου, *Ελεγειακές παρεμβάσεις στο βουκολικό κόσμο του Βεργιλίου*, Τμήμα Φιλολογίας, 2016

Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή Ε. Γκουγκουλή, *Οψεις της ποιητικής και θεατρικής αυτοαναφορικότητας στον Ορέστη του Ευριπίδη*, Τμήμα Φιλολογίας, 2016

Μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Ε. Κυρατσού, *Η Υψιπύλη του Ευριπίδη. Η μυθολογική παράδοση*, Τμήμα Φιλολογίας, 2016

-Μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής της διδακτορικής διατριβής της Σ. Καραγεωργάκη, *Θρησκεία και πολιτική. Η προπαγάνδα των Πτολεμαίων από τις αρχές του 3^{ου} αι. έως τα μέσα του 2^{ου} αι. π. Χ*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Θεολογίας, 2013.

-Μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής της διδακτορικής διατριβής του Π. Αθανασόπουλου, *Ιππολύτου Ρώμης, 'Περί του Αντιχρίστου'*- Κριτική Έκδοση, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 2013.

-Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του Π. Αθανασόπουλου, *Ιππολύτου Ρώμης, 'Περί του Αντιχρίστου'*- Κριτική Έκδοση, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 2006-2013.

-Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής της Ε. Λέντζιου, *Μορφές πολιτικής εξουσίας στον Ευριπίδη*, από τον Δεκέμβριο του 2009.

-Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του διδακτορικού του Ν. Μιχαηλίδη, *Τα Ασκληπιεία των νήσων του Αιγαίου*, από το 2010.

-Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διατριβής της Ε. Ιωαννίδου, *Τελετουργία και ποητική στην Ορέστεια του Αισχύλου*.

-Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής της Σ. Κουτέρη, *Οι αριστοφανικές μεταφράσεις του Παύλου Μάτση : Ζητήματα ερμηνείας και πρόσληψης*.

Επιτροπές προγραμμάτων κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων

Σύναψη διμερούς συμφωνίας *Erasmus* μεταξύ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Université de Toulouse (από το ακ. έτος 2005-2006).

Σύναψη διμερούς συμφωνίας *Swiss-European Mobility* μεταξύ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Université de Genève (από το ακ. έτος 2016).

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών

Μέλος της επιτροπής Οδηγού Σπουδών του κατά το ακ. έτος 2008-2009.

Επιτροπές Κατατακτηρίων εξετάσεων

Μέλος της Επιτροπής Κατατακτηρίων εξετάσεων κατά τα ακ. έτη 2010-2011, 2011-2012, 2016-2017.

Σύλλογοι

Μέλος του συλλόγου « Φίλοι του Κέντρου Louis Gernet » (Κέντρου Συγκριτικής Μελέτης των Αρχαίων Κοινωνιών), Παρίσι.

Μέλος του Διεθνούς Κέντρου για τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας (CIERGA), Université de Liège.

Μέλος του Διεθνούς Κέντρου Ομηρικών Σπουδών (CIEH), Université de Grenoble.

η. Άλλες δραστηριότητες

Κατά την περίοδο 1990-1998 στο Παρίσι, δίδαξα νέα και αρχαία Ελληνικά σε ιδιαίτερα μαθήματα. Για το σκοπό αυτό παρακολούθησα στις 11-12.05.1996 σεμινάριο διδασκαλίας της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας, οργανωμένο από το σύλλογο *Φωνή-Γραφή. Association pour la Promotion du Grec Moderne en France* (Παρίσι).

Το 1994 εκπαιδύτηκα επί τρίμηνο (Απρίλιος-Ιούνιος) ως μεταφράστρια στο Τμήμα Μετάφρασης και Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Λουξεμβούργο

Το 1998 επιμελήθηκα την σύνταξη ευρετηρίου εννοιών (*Index*) για το βιβλίο του Marcel Detienne, *Apollon le couteau à la main*, Paris, Gallimard, 1998, σελ. 335-350.

Το 2000 υπήρξα εξετάστρια του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών στο Γαλλικό διαγωνισμό « Concours d'Attaché de Conservation du Patrimoine » που οργανώνει το CNFPT (Centre National de la Fonction Publique Territoriale).

Τον Απρίλιο του 2010 ανέλαβα την παρουσίαση του Τμήματος Φιλολογίας σε ομάδα μαθητών της Β' Λυκείου στο πλαίσιο των *Ημερών Γνωριμίας* (21-29 Απριλίου).

Τον Απρίλιο του 2010 ο Marcel Detienne είχε την ευγένεια να μου παραχωρήσει συνέντευξη η οποία, ύστερα από δική μου μετάφραση και επιμέλεια, δημοσιεύτηκε με τίτλο « Διαβάζοντας και πάλι τις αρχαίες κοινωνίες », στην *Καθημερινή* της 18.04.2010, http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_civ_1_18/04/2010_397618

Κατά το έτος 2013 συμμετείχα ως ακαδημαϊκή επιβλέπουσα στο *Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών* στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Θ . Ανακοινώσεις σε συνέδρια

Διεθνή συνέδρια

1. « A propos de la triplicité d'Hécate », στο συνέδριο *Religion in Komplexen vormodernen Gesellschaften*, Πανεπιστήμιο Potsdam και ΕΡΗΕ, Potsdam , 13-15.6.1997.

2. « Manger aux carrefours », στο συνέδριο *Espaces Sacrés*, Centro Internazionale di Semiotica e di Linguistica d'Urbino, Urbino, 10-12 Ιουνίου 2000.

3. « Elimination rituelle et sacrifice », στο συνέδριο *Sacrifice animal et offrande végétale dans les sociétés de la Méditerranée ancienne*, Παρίσι, ΕΡΗΕ, 24-26 Ιουνίου 2001.

4. « Les divinités Phosphoroi », στο συνέδριο *Nommer les dieux*, Πανεπιστήμιο Rennes-2-Haute Bretagne, Rennes, 16-17 Σεπτεμβρίου 2001.

5. « Reliques et images en Grèce ancienne : le cas d'omoplate de Pélops » στο συνέδριο *Les objets de la mémoire : réflexions comparatives à propos des reliques*, Πανεπιστήμια Γενεύης και Λωζάνης, Γενεύη, 25-26 Οκτωβρίου 2003.

6. « Nourriture et repas dans les Papyrus Magiques Grecs », στο συνέδριο Alimentation et Croyances, διοργάνωση Institut Européen d'Histoire de l'Alimentation, Tours, 10-11 Δεκεμβρίου 2004.

7. « Sacrifices et offrandes dans les Papyri Grecae Magicae », στο συνέδριο The Sacrifice (The Celtic Conference in Classics), Πανεπιστήμιο Ουαλίας, Lampeter, 30 Αυγούστου-2 Ιουλίου 2006.

8. « Magic Lamps and the Miniaturization of Worship », στο συνέδριο Light and Darkness in Greek and Roman Mythology and Religion, Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα, 6-8 Ιουλίου 2007.

9. « Lampes multi-fonctionnelles dans les prescriptions des PGM », στο συνέδριο La représentation du divin dans les pratiques magiques: un écart? quel écart? avec les représentations traditionnelles, FIGURA, Sorbonne, Παρίσι, 27-28 Ιουνίου 2008.

10. « Repas partagés et rites d'hospitalité dans les PGM », στο συνέδριο Nourrir les dieux : sacrifice et représentation du divin, Groupe de Recherches Européen (GDRE), Λιέγη, 23-24 Οκτωβρίου 2009.

11. « Contacter les dieux en rêve : rites d'incubation et oneiromancie » στο συνέδριο Perception des dieux, émotions, maîtrise rituelle : corps divins, corps humains, Université de Genève, 24-25 Μαρτίου 2011.

12. « Vers divinatoires à portée de main : la bibliomancie dans PGM VII, 1-148 » στο συνέδριο MANTEIA. Pratiques et imaginaires de la divination Grecque Antique, XIIIe Colloque International du CIERGA (Centre International de l'Etude de la Religion Grecque Antique), Παρίσι, INHA, 6-8 Οκτωβρίου 2011.

13. « Serments et exorcismes dans les Papyrus Magiques Grecs » στο συνέδριο Écrire la magie dans l'Antiquité, Πανεπιστήμιο Λιέγης, CeDoPal, Πανεπιστήμιο Φλωρεντίας, Λιέγη, 13-15 Οκτωβρίου 2011.

14. « Etre pur pour réussir : le conditionnement de l'efficacité rituelle dans les PGM », στο συνέδριο Purity and Purification in the Greek World. Concepts and Practices, στο 14^ο συνέδριο διεθνές συνέδριο του (Centre

International de l'Etude de la Religion Grecque Antique), Πανεπιστήμιο της Λιέγης, INHA, 10-12 Οκτωβρίου 2013.

15. « Divinités grecques dans un contexte multiculturel : Hécate dans les PGM », στο συνέδριο *Los Papiros Mágicos Griegos : Entre lo Sublime y lo Cotidiano*, Πανεπιστήμιο Pompeu Fabra Βαρκελώνη, 23-24 Οκτωβρίου 2014.

16. « Arbres et mémoire mythique » στο 15^ο συνέδριο διεθνές συνέδριο του CIERGA (Centre International de l'Etude de la Religion Grecque Antique), *Le monde végétal dans les représentations et les pratiques religieuses des anciens Grecs*, 1-4 octobre 2015, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

17. « Arbres de mémoire : l'olivier entre le mythique et le politique » στο συνέδριο *Les toiles symboliques du territoire*, 23-24 novembre 2015, Paris, INHA, στο πλαίσιο του προγράμματος Labex HASTEC *Mémoires de la terre*.

Ετήσιο Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων

18. « Τροφή και γεύματα στους μαγικούς παπύρους », 26-27.05.2005

19. « Μεταλαμπαδεύσεις: Μεταφορές και σύμβολα », 29.05.2006

20. « Η θυσία στους μαγικούς παπύρους », 18.05.2007

21. « Αρωματισμένα όνειρα: ο προγραμματισμός των ονείρων στους μαγικούς παπύρους », 17.05.2011

22. « Όμηρος και μαντική κατά την Ύστερη Αρχαιότητα », 18.05.2012

ι. Μεμονωμένες Διαλέξεις

1. « Hermès, Hécate et Hestia », EPHE, Παρίσι, 4.03.1997.

2. « D'un mois à l'autre : offrandes à Hécate et offrandes aux morts », EPHE, Παρίσι, 13.11.2000.

3. « Les objets légendaires en Grèce ancienne », Κέντρο Louis Gernet-EPHE, 2003.

4. « Hécate dans les papyrus grecs magiques », στο πλαίσιο του σεμιναρίου του P. Ellinger, Université de Reims, 7.05.2003.

5. « Papyrus Grecs Magiques. Grecs ou égyptiens ? » στο πλαίσιο του σεμιναρίου του καθηγητή Υ. Koenig, EPHE, Νοέμβριος 2007.

6. « Γεύματα στα τρίστρατα », στο πλαίσιο του μαθήματος της επίκουρης καθηγήτριας Φοίβης Γιαννίση, *Ανθρωπολογία και Πρακτικές της Κατοίκησης. Γύρω από το τραπέζι : μαγειρικές και γεύματα*, στο Τμήμα Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 4.05.2009.

7. « Επωδές και κατάδεσμοι από την Αρχαιότητα », Πολιτιστικό Κέντρο Ιωαννίνων, 2016.

κ. Προσκλήσεις για σειρές διαλέξεων

1. Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010, πρόσκληση από την École des Hautes Études en Sciences Sociales, Παρίσι (professeur invité) για σειρά τριών διαλέξεων με γενικό τίτλο: *Papyrus Magiques Grecs – le mot et le rite*.

- « Introduction. L'espace sacré dans les PGM : entre *oikos* et *cosmos* », στις 18.01.2010.

- « Les oiseaux dans les pratiques sacrificielles (PGM et cultes "traditionnels") » στις 21.01.2010.

- « Parfums et fumigations dans les PGM » την 01.02.2010.

2. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2013, πρόσκληση διάρκειας ενός μήνα από την École Pratique des Hautes Études, Παρίσι (directeur d'études invité) για σειρά τεσσάρων διαλέξεων με γενικό τίτλο: *Divinités et traditions mythiques grecques dans les pratiques « magiques »*.

- « Divinités grecques dans un contexte multiculturel » στις 22.11.2013.

- « L'Hécate des 'papyrus magiques grecques' » στις 29.11.2013.
- « Personnifications divines et hiérarchisations magiques » στις 3.12.2013.
- « Vers homériques et *historiolae* » στις 10.12.2013.

λ. Δημοσιεύματα

Διδακτορική διατριβή

1. *Passage à travers Hécate : portes, routes, carrefours et autres figures de l'entre-deux*, EPHE, Paris, 2000.

Μονογραφίες

2. *Chemins d'Hécate. Portes, routes, carrefours et autres figures de l'entre-deux* (Kernos Supplément 24), Liège, 2010.

3. *Papyrus Magiques Grecs : le mot et le rite. Autour des rites sacrificiels*, Ioannina, 2013 (Επιστημονική Επετηρίδα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Παράρτημα 85).

4. *Des dieux maniables. Hécate et Cronos dans les PGM*, Paris, 2016.

Άρθρα

5. « Hécate et Hermès. Passages et vols de chiens », *Uranie* 7/1997 (*Médiations et Médiateurs*), σελ. 173-191.

6. « L'énigme de la triple Hécate. De l'entre-deux à la triplicité » στο *Zwischen Krise und Alltag. Antike Religionen im Mittelmeerraum*, Stuttgart, 1999, σελ. 57-59.

7. « Partager l'indivisible. Les honneurs d'Hécate dans la *Théogonie* » στο *Dôrêma. A Tribute to the A. G. Leventis Foundation on the Occasion of its 20th Anniversary*, Nicosia, 2000, σελ. 133-144.

8. (σε συνεργασία με την Ιωάννα Πατέρα), « Femmes à la Fête des Halôa : le secret de l'imaginaire », *Clio* 14/2001 (*Festins de femmes*), σελ. 17-46.

9. « Les repas d'Hécate » στο *ThesSCRA (Thesaurus Cultus et Rituum Antiquorum)* II, Basel (Fondation pour le *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*), Los Angeles, Getty Publications, 2004, σελ. 229-231.

10. « Elimination rituelle et sacrifice en Grèce ancienne » στο S. Georgoudi, R. Koch Piettre et F. Schmidt (εκδ.), *La Cuisine et l'Autel. Les sacrifices en question dans les sociétés de la Méditerranée Ancienne (La Bibliothèque de l'Ecole des Hautes Etudes, Sciences Religieuses 124)*, Brepols, Turnhout, 2005, σελ. 197-213.

11. « Les *Phôsphoroi* et la Tholos d'Athènes » στο N. Belayche, P. Brulé, G. Freyburger, L. Pernot et F. Prost (εκδ.), *Nommer les dieux. Théonymes, épithètes, épicleses dans l'Antiquité (Coll. Recherches sur les Rhétoriques Religieuses 5)*, Brepols-Presses Universitaires de Rennes, Turnhout, 2005, σελ. 531-542.

12. « Images et reliques en Grèce Ancienne. L'omoplate de Pélops » στο Ph. Borgeaud et Y. Volokhine (εκδ.) *Les objets de la mémoire*, Berne, 2005, σελ. 123-145.

13. « Prescriptions sacrificielles dans les papyri magiques » στο V. Mehl - P. Brulé (εκδ.), *Le sacrifice antique. Vestiges, procédures et stratégies*, Rennes, 2008, σελ. 187-203.

14. « La nourriture et les repas dans les Papyri Graecae Magicae », *Food and History*, 6, 2 (2008), σελ. 57-72.

15. « Sous le regard de λύχνος. Lampes et dieux dans une "invocation apollinienne" » (PGM I, 262-347), *Mythos. Rivista di Storia delle Religioni*, 2 (2008), σελ. 61-76.

16. « Magic Lamps, Luminous Dreams. Lamps in PGM Recipes », στο M. Christopoulos, E. D. Karakantza & O. Levaniouk (εκδ.), *Light and Darkness in Ancient Greek Myth and Religion*, σελ. 276-294.

17. « Φλόγες του έρωτα: Έρωτας και λαμπαδηδρομίες στην αρχαία Αθήνα », *Mètis* n. s. 8 (2010), σελ. 309-337.

18. Χύτραις ιδρύεσθαι: η χύτρα και η νέα αρχή στην αρχαία Ελλάδα/« The “Founding Pots”: the pot in new beginnings in ancient Greece», στο Ph. Giannisi, Z. Kotionis (εκδ.), *Κιβωτός: παλαιοί σπόροι για νέες καλλιέργειες / The Ark. Old Seeds for New Cultures*, 12th International architecture exhibition. La Biennale di Venezia, August 29-November 21. 2010. Greek participation, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σελ. 304-313.

19. «Οι τρίοδοι ως χώρος συμποσίου στην αρχαία Ελλάδα», *Ουτοπία* 91 (2010), σελ. 179-190. 19.

20. «Des sacrifices qui donnent des ailes : PGM XII, 15-95 » στο V. Pirenne-Deforge και F. Prescendi (εκδ.), *Nourrir les dieux ? Sacrifice et représentation du divin*, *Kernos Supplément* 26 (2011), σελ. 149-163.

21. « Un ‘Oracle homérique’ de l’antiquité tardive : un livre-miniature à l’usage oraculaire », *Kernos* 26 (2013), σελ. 173-190.

22. « Rencontrer des dieux en rêve dans l’antiquité tardive. La “programmation” des rêves dans les PGM », στο Ph. Borgeaud, D. Fabiano (εκδ.), *Perceptions et constructions du divin dans l’Antiquité*, Genève, 2013, σελ. 211-233.

23. « Les formules d’adjuration dans les PGM » στο M. De Haro Sanchez (εκδ.), *Écrire la magie dans l’antiquité*, Liège, 2015, σελ. 267-280.

24. «Hécate des rues dans les ‘Papyrus Magiques Grecs’ : Des Enfers aux Mystères : P. Mich. III, 154 = PGM LXX, 4-19 στο E. Suárez, M. Blanco, E. Chronopoulou (εκδ.), *Los papiros mágicos griegos : entre lo sublime y lo cotidiano*, Madrid, 2015, σελ. 135-156.

25. Être pur pour réussir : le conditionnement de l’efficacité rituelle dans les « papyrus magiques grecs », revue *Kernos* (υπό έκδοση).

Επιμέλειες

-Συλλογικός τόμος μελετών των σπουδαστών μεθοδολογικού σεμιναρίου, 2001-2002, Université de Genève

Ph. Borgeaud, A. Zografou (εκδ.), *La relation à l'autre, comment les différentes traditions religieuses réagissent-elles les unes vis-à-vis des autres ? Exercices de comparaison, Genève, Faculté des lettres, 2001.*

Δημοσιεύματα σε εκδόσεις ευρείας κυκλοφορίας

1. « Αιματηρή θυσία στην αρχαία Ελλάδα », εφ. *Καθημερινή*, 21.04.2005, *Επτά Ημέρες*, σελ. 15-17.

2. « Τα Παναθήναια », εφ. *Ελευθεροτυπία*, 23.06.2005, *Ειστορικά*, σελ. 22-31.

3. « Σήμα και θαύμα », εφ. *Αυγή* 19.01.07 (Αφιέρωμα στον Jean-Pierre Vernant).

4. « Τι είναι ένας θεός; », περ. *Πολίτης*, τ. 151 (Ιαν. 2007), σελ. 43-45 (Αφιέρωμα στον Jean-Pierre Vernant).

Σε εξέλιξη:

-Εγχειρίδιο υπό έκδοση

Πανεπιστημιακό εγχειρίδιο για το μάθημα της Μυθολογίας, **A. Γκάρτζιου, A. Ζωγράφου, *Μυθολογικές ατραποί: Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Μυθολογία, Gutenberg, Αθήνα.***

-Κεφάλαιο για εγχειρίδιο (*Oxford Handbooks*)

« **Places of Darkness in Ancient Greek Myth and Cult** » **C. Papadopoulos, G. Earl (εκδ.) *The Oxford Handbook of Light in Archaeology.***

